

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA EUGENIA ȘI DOINA DUCA c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 75/07)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

3 Martie 2009

DEFINITIVĂ
la 14 septembrie 2009
potrivit articolului 44 § 2 (c) din Convenție

Poate fi obiectul revizuirii editoriale, inclusiv în ce privește traducerea

În cauza Eugenia și Doina Duca c. Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (A Patra Secțiune), statuînd într-o Cameră compusă din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Lech Garlicki,

Giovanni Bonello,

Ljiljana Mijović,

David Thór Björgvinsson,

Ján Šikuta,

Nebojša Vučinić, *judcători*,

and Fatoş Aracı, *Grefierul Adjunct al Secțiunii*,

Deliberînd în secret la 10 februarie 2009,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată în aceeași zi:

PROCEDURA

1. Cauza a fost inițiată printr-o cerere (nr. 75/07) contra Republicii Moldova, din 27 decembrie 2006, depusă la Curte în conformitate cu articolul 34 din Convenția privind Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenție”) de către dna Eugenia Duca și dna Doina Duca („reclamantele”).

2. Reclamantele au fost reprezentați de dnul Alexandru Tănase și dna Janeta Hanganu, avocați care practică în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova a fost reprezentat de către Agentul său, dnul Vladimir Grosu.

3. Reclamantele au pretins, în special, încălcarea dreptului la un proces echitabil și dreptului la proprietate urmare a casării abuzive hotărîrii judecătorești pronunțate în favoarea acestora.

4. La 1 februarie 2008 Președintele Secțiunii a Patra a decis să notifice cererea Guvernului. De asemenea, s-a decis examinarea în fond a cererii odată cu admisibilitatea acesteia (articolul 29 § 3 din Convenție).

5. Judecătorul Poalelungi, ales din partea Republicii Moldova, s-a abținut de la examinarea cauzei (Regula 28 din Regulamentul Curții), după comunicarea cererii Guvernului. La 31 ianuarie 2009, potrivit Regulii 29 § 1 (a), Guvernul a informat Curtea precum că este de acord să fie numit un alt judecător în loc, oferindu-i Președintelui Camerei opțiunea desemnării. La 1 februarie 2009, Președintele a desemnat judecătorul Šikuta să participe la examinarea cauzei.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantele sunt mamă și fiică, născute în 1953 și în 1957, respectiv, locuiesc în Chișinău.

7. Reclamantele sunt acționari în compania C. Fondul cauzei rezidă într-un litigiu, începând din 1998, iscat între reclamante și alți doi acționari ai companiei (I.A. și S.A.). La acel moment prima reclamantă deținea optzeci de procente din acțiunile societății în timp ce I.A și S.A pretindeau a fi deținătorii de mai mult de cincizeci de procente din acțiuni. Litigiul a fost adus în fața instanței de judecată și prima reclamantă a avut câștig de cauză în fața primelor două instanțe, fiindu-i admise pretențiile prin hotărârile Judecătoreiei sectorului Rîșcani din 25 iulie 1999 și a Tribunalului municipiului Chișinău din 27 septembrie 1999. Totuși, hotărârile judecătorești au fost casate de Curtea de Apel la 21 decembrie 1999.

8. Prima reclamantă a declarat o contestație în anulare, care la 5 iulie 2000 a fost admisă de Curtea Supremă de Justiție. Curtea Supremă a casat hotărârea Curții de Apel din 21 decembrie 1999 și a menținut hotărârea Tribunalului municipiului Chișinău din 27 septembrie 1999 cu titlu de soluție finală în cauză.

9. După acea dată, I.A și S.A au declarat numeroase constestații în anulare și cereri de revizuire atacând hotărârea din 27 septembrie 1999. Oricum, toate au fost fără rezultat.

10. În 2000 prima reclamantă a achiziționat 13.15 % din acțiunile societății și în anul 2003 a donat toate acțiunile sale celei de-a doua reclamantă. În același an, a doua reclamantă a achiziționat 1.31% din acțiuni, astfel devenind proprietarul a 94.46% din acțiuni.

11. La 3 iulie 2006 I.A. și S.A. au depus o nouă cerere de revizuire la Curtea Supremă de Justiție contestând hotărârea judecătorească din 27 septembrie 1999. Cererea s-a bazat pe articolul 449 p.p.(b), (c) și (h) din Codul de Procedură Civilă, expunându-se drept motiv existența a două expertize solicitate de ultimii și finalizate la 18 și 19 mai 2006, care au stabilit falsul diverselor documente care au stat la baza hotărârii din 27 septembrie 1999. I.A și S.A, de asemenea, au afirmat că au depus o cerere la Curtea Europeană invocând încălcarea principiului securității raporturilor juridice prin casarea abuzivă la 5 iulie 2000 de Curtea Supremă de Justiție a hotărârii Curții de Apel din 21 decembrie 1999. În susținerea demersului său, I.A. și S.A. au anexat la cererea de revizuire copiile cererii înaintate la Curte și a documentelor aferente corespondenței vizavi de cererea nr. 10232/03.

12. Prima reclamantă și compania C. au înaintat obiecții și au pledat, *inter alia*, precum cererea de revizuire era prescrisă și simplul fapt al

înaintării unei cereri la Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu reprezenta un temei suficient pentru a casa o hotărîrire definitivă potrivit prevederilor Codului de Procedură Civilă. Ei de asemenea au contestat alegațiile privind documentele false și au invocat precum că aceleași argumente au fost deja înaintate în cererile de revizuire precedente, depuse de I.A. și S.A., și au fost respinse de instanțele judecătorești. În special, reclamantele au susținut precum concluzia din raportul de expertiză din 18 și 19 mai 2006 a fost preluată dintr-un raport de expertiză anterior, datat cu 12 iulie 2005, și întocmit de același expert. Mai mult, prima reclamantă la 18 februarie 2003 a fost achitată pe capete de acuzație penală întru pretensele falsuri în documentele sus-menționate. În cele din urmă, reclamantele au susținut că I.A. și S.A. nu au achitat taxa de stat.

13. La 27 noiembrie 2006 Curtea Supremă de Justiție a admis cererea de revizuire a lui I.A. și S.A. În consecință, hotărîrea Tribunalului Municipiului Chișinău din 27 septembrie 1999 a fost casată iar hotărîrea Curții de Apel din 21 decembrie 1999 a devenit soluția definitivă în cauză. Curtea Supremă de Justiție nu s-a referit la nici contestație a pîrîților, care s-au înaintat în procedura de revizuire și, după luarea cunoștinței despre existența rapoartelor de expertiză din 18 și 19 mai 2006, precum și despre cererea depusă la Curte din partea I.A. și S.A., a constatat precum casarea la 5 iulie 2000 de Curtea Supremă de Justiție a hotărîrii Curții de Apel din 21 decembrie 1999 a fost contrară principiului securității raporturilor juridice.

14. După executarea hotărîrii menționate *supra*, I.A. și S.A. au obținut controlul a 50.925% din acțiunile societății C.; prima reclamantă a menținut controlul a 48.775% din acțiuni, în timp ce a doua reclamantă și-a pierdut toate acțiunile.

15. La 20 februarie 2007 un comitet din 3 judecători al Curții Europene a declarat cererea nr. 10232/03, înaintată de I.A. și S.A. ca fiind vădit nefondată și, prin urmare, inadmisibilă.

16. După ce au aflat despre decizia Curții în cauza menționată *supra*, reclamantele au inițiat o procedură de revizuire la Curtea Supremă de Justiție, solicitînd revizuirea hotărîrii din 27 noiembrie 2006. În special, acestea au argumentat precum cererea adresată Curții, care a servit drept temei pentru revizuirea hotărîrii definitive din 27 septembrie 1999, a fost declarată inadmisibilă. De asemenea, s-a susținut că a doua reclamantă, care deținea peste 94% din acțiunile societății, nu era parte a procesului de revizuire care s-a finalizat cu adoptarea hotărîrii din 27 noiembrie 2006.

17. La 2 iulie 2007, Plenul Curții Supreme de Justiție a respins cererea de revizuire a reclamantelor. Judecătorul D.V. a formulat opinie separată în care și-a exprimat dezacordul cu opinia majorității și a expus punctul de vedere considerînd că cererea de revizuire a reclamantelor urma a fi admisă, în special în virtutea deciziei Curții Europene de a respinge cererea nr. 10232/03.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

18. Prevederile relevante a Codului de Procedură Civilă stipulează după cum urmează:

“Articolul 449

Revizuirea se declară în cazul în care:

(b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute petiționarului anterior;

(c) după emiterea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri probatoare care au fost reținute de un participant la proces sau care nu au putut fi prezentate instanței într-o împrejurare ce nu depinde de voința participantului la proces;

(h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale...

Articolul 450

Cererea de revizuire se depune:

(c) în termen de 3 luni din ziua când persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost cunoscute anterior și nu i-au putut fi cunoscute - în cazurile prevăzute la art.449 lit.b);

(d) în termen de 3 luni din ziua în care s-a descoperit înscrisul respectiv - în cazurile prevăzute la art.449 lit.c);

(g) în termen de 3 luni după emiterea hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului - în cazul prevăzut la art.449 lit.h) “

ÎN DREPT

19. Reclamantele s-au plîns precum casarea hotărârii definitive din 27 septembrie 1999 de Curtea Supremă de Justiție la 27 noiembrie 2006 a condus la încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție. Partea relevantă a Articolului 6 § 1 prevede după cum urmează:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa...”

20. De asemenea, reclamantele au pretins precum anularea hotărârii definitive pronunțate în favoarea lor, a rezultat în violarea dreptului la

respectarea bunurilor sale, garantat de Articolul 1 din Protocolul Nr. 1 la Convenție, care prevede:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. ”

I. ADMISIBILITATEA CAUZEI

21. Guvernul a pledat precum că a doua reclamantă nu poate pretinde la calitatea de victimă în sensul Articolului 34 din Convenție, deoarece procedurile de revizuire în fața Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2006 nu s-au referit la problema transferului de acțiuni între prima și a doua reclamantă. Mai mult, a doua reclamantă a primit gratuit acțiunile de la prima reclamantă și prin urmare nu ar fi putut avea vre-un prejudiciu, chiar în cazul deposedării de acțiunile respective. În orice caz, Guvernul a exprimat opinia că transferul prin donație de acțiuni între prima și a doua reclamantă nu era un act juridic real, în fapt fiind urmărită evitarea restituirii acțiunilor în favoarea lui I.A și S.A.

22. Reclamantele nu au căzut de acord cu poziția Guvernului și au argumentat, din momentul în care decizia Curții Supreme de Justiție nu s-a referit în mod expres la soarta acțiunilor celei de-a doua reclamantă, totuși dar în rezultatul executării hotărârii judecătorești respective dînsa a pierdut toate acțiunile. De asemenea reclamantele au contestat alte declarații ale Guvernului.

23. Curtea reiterează, cuvîntul “victimă” din Articolul 34 se referă la persoana direct afectată de acțiunea sau omisiunea în speță; și existența unei încălcări este posibilă chiar în absența unui prejudiciu, paguba fiind relevantă doar în sensul Articolului 41 (a se vedea, *inter alia*, *Walstonc c. Norvegiei*, nr. 37372/97, § 58, 3 iunie 2003, și *Eckle c. Germaniei*, hotărîre din 15 iulie 1982, Seria A nr. 51, § 66).

24. Este neîndoielnic faptul precum urmare a hotărîrii Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2006, a doua reclamantă și-a pierdut toate acțiunile în societatea C. Curtea nu consideră că ar fi avut vre-o importanță faptul precum Curtea Supremă de Justiție nu a anulat în mod expres titlul de proprietate a celei de-a doua reclamantă. Privarea a avut loc ulterior în cadrul procedurilor de executare a hotărîrii din 27 noiembrie 2006. Curtea nu consideră relevant nici faptul că a doua reclamantă a primit acțiunile cu titlu gratuit.

25. Curtea de asemenea reamintește, în jurisprudența anterioară privind chestiunea anulării unei hotărîri definitive, a fost stabilit că noul proprietar al unui bun afectat de casare, și nu oricine din proprietarii anteriori, poate revendica toate drepturile, inclusiv cele procesuale, care ar putea fi pretinse de partea în favoarea căreia a fost adoptată hotărîrea inițială (a se vedea *Anghelescu c. României*, nr. 29411/95, §§ 49 și urm. și §§ 66 și urm.,

9 aprilie 2002; *Mihailescu c. României* (dec.), nr. 32913/96, 22 iunie 2004). Această abordare subliniază valabilitatea continuă și finalitatea hotărîrilor inițiale, care constituie baza jurisprudenței Curții vizînd problema anulării hotărîrilor definitive (a se vedea *Moldovahidromaș c. Moldovei* (decizie), nr. 30475/03, 4 aprilie 2006).

26. Respectiv, Curtea concluzionează că a doua reclamantă a fost direct afectată prin faptul casării hotărîrii judecătorești din 27 septembrie 1999 și prin urmare poate să pretindă de a fi victimă în sensul Articolului 34 din Convenție. Obiecția Guvernului este respinsă.

27. Curtea consideră că prezenta cerere ridică întrebări de fapt și de drept care sînt suficient de serioase încît aprecierea lor depinde de examinarea fondului, și alte temeuri pentru declararea acesteia drept inadmisibilă nu s-au stabilit. Prin urmare, Curtea declară această plîngere admisibilă. În conformitate cu decizia sa de aplicare a Articolului 29 § 3 din Convenție (a se vedea mai sus paragraful 4), Curtea va proceda direct la examinarea fondului.

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

28. Reclamantele s-au plîns că principiul securității raporturilor juridice a fost încălcat și s-au întemeiat pe Articolul 6 § 1 din Convenție. Dînsese au susținut că procedura de revizuire era de fapt un recurs deghizat deoarece I.A. și S.A. doar au încercat să obțină o reexaminare și o nouă soluționare a cauzei. Reclamantele s-au bazat pe aceleași argumente invocate anterior, cum ar fi chestiunea privind falsul documentelor, faptul depunerii unei cereri la Curte. Curtea Supremă de Justiție nu a prezentat motive suficiente pentru admiterea cererii de revizuire vizate.

29. Guvernul nu a fost de acord și a pledat precum Curtea Supremă de Justiție, admițînd argumentele I.A. și S.A. privind falsificarea documentelor, a corectat o eroare judiciară. Mai mult decît atît, Curtea Supremă de Justiție a constatat că admiterea recursului în anulare a Procurorului General a încălcat dreptul la un proces echitabil al lui I.A. și S.A. deoarece a răsturnat în întregime un proces judiciar finalizat cu o hotărîre definitivă. Prin faptul admiterii cererii de revizuire din 27 noiembrie 2007, Curtea Supremă de Justiție a corectat acea eroare.

30. Dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești, în modul garantat de articolul 6 § 1 din Convenție trebuie interpretat în lumina Preambulului la Convenție, care, în partea sa relevantă, declară supremația legii drept valoarea comună al Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărîrea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea *Brumărescu c. România* [MC], nr. 28342/95, § 61, CEDO 1999-VII, și *Roșca c. Moldova*, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005).

31. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (a se vedea *Brumarescu*, citat supra, § 62), și anume, principiul autorității lucrului judecat. Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un temei pentru reexaminare. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii (a se vedea *Roșca*, citat supra, § 25).

32. Concluzia sus-menționată în *Roșca* a fost formulată vizavi de cererea de recurs în anulare, în care Procuratura Generală putea solicita revizuirea hotărârilor definitive cu care nu era de acord. Curtea a susținut că această procedură, deși posibilă în dreptul național, era incompatibilă cu Convenția deoarece a avut ca rezultat “lipsa” a unei hotărâri definitive în favoarea părții litigantă.

33. Cît privește revizuirea cauzei datorită unor circumstanțe noi descoperite, Curtea observă că această chestiune a fost examinată în *Popov c. Moldova* (nr. 2) (nr. 19960/04, 6 decembrie 2005) și în *Oferta Plus SRL c. Moldova* (nr. 14385/04, 19 decembrie 2006), unde a constatat o încălcare a Articolului 6 § 1 din cauza unei aplicări necorespunzătoare a procedurii de revizuire. Curtea a susținut în acele cauze că redeschiderea nu este, în fapt, incompatibilă cu prevederile Convenției. Totuși, deciziile de a revizui hotărârile definitive urmează să fie în concordanță cu criteriile statutare relevante; și utilizarea necorespunzătoare a unei asemenea proceduri ar putea fi deopotrivă incompatibilă prevederilor Convenției, dat fiind faptul că rezultatul lor – “lipsa” hotărârii – este același cum și în cazul cererii de anulare. Principiile securității raporturilor juridice și supremația legii impune Curții să fie vigilentă în acest domeniu (a se vedea *Popov* (nr. 2), citată *supra*, § 46).

34. În cauza de față Curtea notează, procedura de revizuire prevăzută de articolul 449 din Codul de Procedură Civilă servește într-adevăr scopului corectării erorilor judiciare și omisiunilor justiției. Sarcina Curții, exact cum în *Popov* (nr. 2) și în *Oferta Plus*, este de a determina dacă această procedură a fost aplicată într-un mod compatibil cu Articolul 6 din Convenție, astfel asigurându-se respectarea principiului securității raporturilor juridice. Procedînd astfel, Curtea trebuie să țină cont că, în primul rînd, ține de responsabilitatea instanțelor naționale să interpreteze prevederile dreptului național (a se vedea *Waite și Kennedy c. Germaniei* [MC], nr. 26083/94, § 54, CEDO 1999-I).

35. Revizuienții și-au întemeiat cererea lor de revizuire pe articolul 449 (b), (c) și (h) din Codul de Procedură Civilă. Este de remarcat că potrivit

punctelor (b) și (c), procesul poate fi revizuit atunci când au fost descoperite fapte noi și esențiale, circumstanțe sau documente, care nu au fost și nu puteau fi cunoscute părții interesate anterior. Potrivit punctului (h) a articolului, procesul poate fi revizuit după ce a avut loc constatarea unei încălcări de către Curtea Europeană. Potrivit articolului 450 al aceluiași Cod, o cerere de revizuire, în temeiurile prevăzute la punctele (b) și (c), poate fi depusă în termen de trei luni de la data la care persoanei interesate i-au devenit cunoscute circumstanțe sau fapte esențiale a cauzei sau documente ce nu i-au fost sau nu i-au putut fi cunoscute mai devreme. Cît privește circumstanțele prevăzute la punctul (h), termenul de prescripție este de trei luni de la data la care Curtea a adoptat hotărîrea.

36. Decizia Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2006, aparent citează rapoartele de expertiză din 18 și 19 mai 2006, cu constatările de falsificare a mai multor documente în calitate de temeiuri de redeschidere a procesului, potrivit articolului 449 lit. (b) și (c) din Codul de Procedură Civilă (a se vedea paragraful 11 *supra*).

37. Curtea notează că nu există nici o referire în decizia Curții Supreme de Justiție la faptul că rapoartele de expertiză din 18 și 19 mai 2006 erau documente ce nu puteau fi obținute anterior sau dacă ele conțineau informații care, de asemenea imposibile de a fi obținute anterior de către I.A. și S.A. De asemenea, nu exista vreo probă care ar confirma afirmațiile revizuienților că ar fi încercat fără rezultat să obțină acele documente anterior. În cadrul procesului de revizuire reclamantele au contestat, *inter alia*, că rapoartele de expertiză din 18 și 19 mai 2006 conțineau o concluzie ce a fost luată dintr-un raport precedent datat din 12 iulie 2005 și întocmit de același expert și precum afirmațiile privind falsificarea de documente au fost deja respinse de instanțe pe durata etapelor precedente ale procesului. Curtea Supremă de Justiție nici într-un fel nu a comentat această obiecție importantă. De asemenea instanța respectivă nu s-a referit nici la obiecția privind prescripția dar pur și simplu a extins termenul pentru depunerea cererii de revizuire, fără a oferi nici un motiv.

38. În asemenea circumstanțe, Curtea nu poate afirma faptul că rapoartele din 18 și 19 mai 2006 se califică ca fapte noi, circumstanțe sau documente care erau necunoscute și nu puteau fi cunoscute anterior de către părțile în proces.

39. Cît privește temeiul potrivit articolului 449 lit. (h), Curtea consideră uimitor faptul că Curtea Supremă de Justiție nu a respins cererea de revizuire, în circumstanțele în care I.A. și S.A. s-au întemeiat pe depunerea unei cereri la Curte. Curtea nu poate decît să noteze o abordare diferită aplicată de Curtea Supremă de Justiție în cauza *Moldovahidromaș c. Moldovei* (nr. 30475/03, §§ 38 și 39, 27 februarie 2007). În acea cauză, după ce Curtea a declarat cererea admisibilă, în contextul negocierii unui acord de reglementare amiabilă, Agentul Governamental a solicitat Curții Supreme de Justiție revizuirea unei decizii prin care a fost admisă o cerere de genul

Brumărescu. Curtea Supremă de Justiție a respins cererea de revizuire pe motiv că, *inter alia*, Curtea nu a adoptat o hotărîre asupra fondului cauzei.

40. În lumina celor sus-expuse, Curtea consideră că procedura de revizuire în speță a fost în esență o încercare de a rejudeca cauza după mai mult de șase ani. Acesta a reprezentat, în fapt, un “recurs deghezizat” al cărui scop real a fost obținerea unei noi examinări a fondului și nu o procedură veritabilă de revizuire, în modul prevăzut de articolele 449-451 din Codul de Procedură Civilă. În plus, Curtea Supremă de Justiție a omis să ofere vreun motiv pentru extinderea termenul de prescripție pentru depunerea cererii de revizuire de către reclamantși (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ruiz Torija*, citat *supra*).

41. Prin admiterea cererii de revizuire, Curtea Supremă de Justiție a violat principiul securității raporturilor juridice și “dreptul la un tribunal” al reclamantelor potrivit Articolului 6 § 1 din Convenție (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Roșca*, citat *supra*, § 28). Mai mult, fără a oferi nici un motiv pentru extinderea termenului de prescripție în favoarea revizuienților, Curtea Supremă de Justiție a încălcat dreptul reclamantelor la un proces echitabil.

42. Astfel, a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție.

III. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

43. Reclamantele s-au plîns că hotărîrea Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2006 a avut drept consecință încălcarea dreptului la respectarea bunurilor sale, garantat de Articolul 1 din Protocolul Nr.1 la Convenție. Guvernul a contestat alegația reclamantelor.

44. Curtea consideră că reclamantele au deținut un “bun” în sensul Articolului 1 din Protocolul Nr. 1, în baza hotărîrii Tribunalului municipiului Chișinău din 27 septembrie 1999 (a se vedea, printre alte cauze, *Brumărescu*, citat *supra*, § 70). Casarea acelei hotărîri peste șase ani după ce ultima a devenit definitivă și irevocabilă constituie o ingerință în dreptul beneficiarilor hotărîrii de a se bucura de o posesie netulburată (a se vedea *Brumărescu*, citat *supra*, § 74). Chiar presupunînd că o asemenea ingerință poate fi privită ca servind unui interes public, Curtea constată că aceasta nu a fost justificată deoarece nu s-a păstrat un just echilibru, iar reclamantele au fost impuse să suporte o povară individuală și excesivă (a se vedea *Brumărescu*, citat *supra*, § 75-80).

45. Astfel rezultă că a avut loc o încălcare a articolului 1 din Protocolul Nr.1 la Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

46. Articolul 41 din Convenție prevede:

“Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

47. Reclamantele au pretins 140 815 EURO cu titlu de prejudiciu material cauzat urmare a casării hotărârii judecătorești din 27 septembrie 1999. De asemenea, au pretins 3 000 EURO cu titlu de prejudiciu moral și 3000 EUR pentru costuri și cheltuieli.

48. Guvernul și-a exprimat dezacordul cu sumele pretinse și a solicitat Curții să respingă pretențiile reclamantelor.

49. Curtea consideră că aspectul cu privire la aplicarea Articolului 41 nu este finalizat întru adoptarea unei soluții în privința tuturor reclamanților. Acest aspect urmează a fi rezervat în modul corespunzător, și o nouă procedură urmează să fie fixată, ținând seama de posibilitatea unei înțelegeri la care pot ajunge Guvernul Moldovei și reclamantele.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA ÎN UNANIMITATE

1. *Declară cererea admisibilă;*
2. *Hotărăște* că a avut loc încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție;
3. *Hotărăște* că a avut loc încălcarea Articolului 1 din Protocolul Nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște*
 - (a) că aspectul cu privire la aplicarea Articolului 41 din Convenție nu este finalizat întru adoptarea unei soluții și respectiv,
 - (b) *rezervă* acest aspect;
 - (c) *invită* Guvernul și compania reclamantă să prezinte, în decursul a trei luni, observațiile sale scrise asupra acestui aspect și, în special, să informeze Curtea despre orice înțelegere la care pot ajunge părțile;
 - (d) *rezervă* procedura ulterioară și *deleagă* competențele în favoarea Președintelui Camerei de a o stabili în cazul în care este aceasta va fi necesară.

Întocmită în limba engleză și notificată în scris la 3 martie 2009 potrivit Regulii 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Fatoş Aracı
Grefier Adjunct

Nicolas Bratza
Președinte